

- ד. סעיף 0910.112 — הסברה — 1,500,000 ל"י.
ה. סעיף 0910.138 — המזרח התיכון — 26,754,500 ל"י.
ו. למחוק סעיף 0911 — הלשכה לעניינים מיוחדים.
ז. סעיף 0940 — נציגויות דיפלומטיות וקונ-סולריות — 30,000,000 ל"י.
ח. מיקונים מציע:
להפחית 1 ל"י מתקציב המשרד.
ב. סעיף 0910 — הלשכה הראשית — 11,848,800 ל"י.
ג. סעיף 0910.111 — חקר — 350,000 ל"י.

- ד. למחוק סעיף 0911 — הלשכה לעניינים מיוחדים.
ה. סעיף 0940 — נציגויות דיפלומטיות וקונ-סולריות — 30,000,000 ל"י.

א. מבני מציג:

א. להפחית 1 ל"י מתקציב המשרד.

- ב. סעיף 0910 — הלשכה הראשית — 11,848,800 ל"י.
ג. סעיף 0910.111 — חקר — 350,000 ל"י.

ד. הצעת חוק הבטחת הוצאה לפועל של פסק-דין לגירושין, תשכ"ז — 1967

(הוגשה על-ידי חבר-הכנסת ש. כהן-צידון)

1. הגדרות

לצורך חוק זה —

"משרד רישום נישואין" — משרד אשר לפי החוק מוסמך לרישום הנישואין בין יהודים לפי ההלכה היהודית.
"פסק-דין של גירושין" — פסק-דין שניתן על-ידי בית-דין מוסמך לפי חוק, והקובע שעל הצדדים לדון להתגרש זה מזה כדת משה וישראל.

2. הרשאה לגיטין עם עריכת הקידושין

הופיעו שני בני זוג לפני משרד לרישום נישואין כדי לסדר נישואין ביניהם, חייב יהיה הגבר לסדר הרשאה בלתי-חוזרת — המוכרת על-ידי ההלכה היהודית — לבית-דין לגיטין ישראלי, לפיה בית-דין לגיטין יהיה מוסמך ורשאי לשחרר את האשה מכבלי הנישואין, במקרה של פסק-דין לגירושין. באותו מעמד חייבת האשה לתת הרשאה בלתי-חוזרת — המוכרת על-ידי ההלכה היהודית — לבית-דין לגיטין ישראלי, לפיה בית-דין לגיטין יהיה מוסמך ורשאי לקבל בשבילה גט פיטורין מבעלה במקרה של פסק-דין לגירושין.

3. הרשאה לגיטין במקרה של נסיעה לחוץ-לארץ

רצה הבעל לעזוב את הארץ מכל סיבה שהיא, והשיגה האשה צו האוסר על הבעל לעזוב את הארץ, מוסמך יהיה בית-המשפט, באם יתבקש על-ידי הבעל, להרשות את יציאתו מן הארץ כנגד בטחונות כספיים, להתנות את יציאתו של הבעל לחוץ-לארץ בנוסף לבטחונות הכספיים, בהרשאת בית-דין לגיטין, לשחרר את האשה מכבלי הנישואין, על-ידי מתן גט לאשה כדת משה וישראל, לאחר שבית-דין מוסמך לפי חוק יפסוק שעל הבעל להתגרש מאשתו. אותו דין חל על האשה במקרה שהיא עוזבת את הארץ בהיתר בית-המשפט לאחר התנגדות בעלה ליציאתה מן הארץ.

דברי הסבר

ההלכה היהודית אשר לפיה נקבעות האפשרויות של האשה להשתחרר מכבלי הנישואין אינה מכירה בתוקף הגירושין, אלא אם יתן הבעל את הגט כמו דילו לאשתו, הן במישורין והן באמצעות שליח כמפורט בהלכה.

כפיית אחד מבני הזוג להתגרש בגט פיטורין כשהוא נמצא בחוץ-לארץ הוא דבר קשה מאד ופותח פתח לטרדינה ולסחטנות.

קרו מקרים שגברים נשואים עזבו את נשותיהם

בארץ ונשארו בחוץ-לארץ מבלי שנשים אלו יוכלו להשתחרר מכבלי הענינות. השגת הגט במקרים כאלה מתאפשרת רק תמורת כניעה לסחטנות כספית. תקציב המדינה מציין הוצאת סכומים לצורך מאמצים לשחרר נשים מעיגונן. קרו מקרים — אמנם נדירים — שהאשה ברחא מבעלה לחוץ-לארץ ונשארה שם מבלי להיפד מבעלה בגט פיטורין.

פסק-דין של גירושין אינו בר-ביצוע אלא ברצון הבעל; אמנם המחוקק הישראלי היה ער לעובדה זו, ולכן קבע בסעיף 6 של חוק שיפוט בתי-דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953, שאם נכפה על-ידי בית-דין על אחד מבני הזוג הנשוי להתגרש בגט פיטורין וסירב בן-זוג זה לקיים את הצו, אפשר לכפות על הסרבן במאסר לציית לצו.

לאחרונה קרה מקרה שסרבן כזה העדיף להישאר כל ימי חייו בבית-הסוהר, להתקיים בבית הסוהר על חשבון המדינה, ולא לשחרר את אשתו מכבלי הנישואין למרות פסק הגירושין שניתן.

פרקליטת מחוז המרכז מרת אוסטרובסקי-כהן פנתה לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו כדי לשחרר את הסרבן מכלאו, בציננה שאין כל טעם למאסרו וכי הדבר לא יקרב את המטרה, שהיא — מתן גט על-ידי הסרבן לאשתו. אמנם הבקשה נדחתה, אך כבוד השופט מר יצחק שילה הוסיף: "יש ללמד לקח מהפרשה ולחקן תקנות שימנעו הישנות תופעה דומה. אינני סבור כי יש מקום בימינו לסנקציה יותר חמורה מאשר מאסר רגיל לשם כפיית הגט. אך קיימת דרך אחרת במסגרת ההלכה להבטחת כבוד החוק ולהגנת בנות ישראל, והיא לעשות את ההכרעה בדבר עיתוי מתן הגט, זאת ולא יותר, בלתי-חלילה בשירות לבו של הבעל. הדבר ניתן להיע-שות על-ידי תנאי בשעת הקידושין או הרשאת בית-הדין בשעת הקידושין לשמש שליחו של הבעל למתן גט. כי אכן הגיעה השעה שבית-הדין הרבני הגדול, על דעת יודעי דת ודין, יעמוד בפרץ ולא יניח נשי ישראל הפקר לרשעות בעלים המואסים בחוק ורומסים ברגל גאוה פסק-דין של בתי-דין רבניים והחלטות של בתי-משפט אורחיים. המדובר כמובן אך ורק לגבי קידושין שיערכו בעתיד, ועל כל יפה שעה אחת קודם".

על מנת להגן על כבוד בנות ישראל העלולות להיות קרבת לסחטנות מצד בעלים רשעים המסרבים לשחרר אותן מכבלי הנישואין, למרות פסק-דין גירושין הניתנים כדן, מוגשת הצעת חוק זו.